

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 149 a § i mervärdesskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att mervärdesskattelagen ändras så att den övre gränsen för skattelättnader som hänför sig till den i euro fastställda nedre gränsen för skattskyldighet höjs från 20 000 euro till 22 500 euro.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2005 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2005.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) är i princip alla företag och yrkesutövare som idkar rörelsemässig försäljning av skattepliktiga varor och tjänster skattskyldiga.

Av administrativa skäl har verksamhet i liten skala befriats från skatt. Enligt 3 § i mervärdesskattelagen är säljaren inte skattskyldig om räkenskapsperiodens omsättning är högst 8 500 euro, såvida säljaren inte på egen anmälan har registrerats som skattskyldig. Enligt 12 § i lagen kan den som bedriver rörelse, såvida omsättningen inte överstiger 8 500 euro, på ansökan bli skattskyldig.

I syfte att främja tillväxtpöjligheterna för småföretag infördes från ingången av 2004 en gradvis verkande skattelättnad i anslutning till den nedre gränsen för skattskyldighet (lag om ändring av mervärdesskattelagen; 1301/2003). Med lättnaden strävade man efter att lindra de förpliktelser som är förknippade med skattskyldighet vilken följer av att den nedre gränsen överskrids, sänka tröskeln för att utvidga affärsverksamheten och minska frestelsen att bedriva verksamhet i den ekonomiska gråzonen.

I det nya systemet undgår en näringsidkare, liksom tidigare, helt skyldigheten att betala skatt upp till den nedre gränsen på 8 500 euro. Om gränsen överskrids måste företaget betala skatt, men får en gradvis minskande skattelättnad. Skattskyldighet uppstår då enligt en glidande skala så, att den skatt som skall redovisas först småningom stiger till

fullt belopp i takt med att företagets verksamhet utvidgas.

Bestämmelser om skattelättnad vid den nedre gränsen finns i 149 a–149 e § i mervärdesskattelagen.

Enligt 149 a § i mervärdesskattelagen får en skattskyldig för vilken räkenskapsperiodens omsättning överstiger den nedre gränsen för skattskyldighet, dvs. 8 500 euro, en lättnad i den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden. Lättnadens storlek bestäms enligt formeln i paragrafens 1 mom. Skattelättnaden minskar gradvis i takt med att omsättningen ökar. Skatt uppbärs till fullt belopp då omsättningen per räkenskapsperiod är 20 000 euro. Om den skattskyldiges räkenskapsperiod är kortare eller längre än 12 månader, skall räkenskapsperiodens omsättning vid beräkning av lättnaden omräknas så att den motsvarar omsättningen för en period på 12 månader.

En skattskyldig för vilken räkenskapsperiodens omsättning uppgår till högst 8 500 euro får i lättnad hela den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden. Detta gäller främst näringsidkare som bedriver verksamhet i liten skala och som har ansökt om att bli skattskyldiga eller som har bedömt sin omsättning i överkant och därför anmält sig som skattskyldiga.

Lättnaden gäller såväl fysiska personer som sammanslutningar och samfund.

Lättnaden tillämpas inte på kommuner och inte heller på utlänningar som saknar fast driftställe i Finland. Lättnad fås inte i skatt som skall redovisas för skogsbruk, i skatt

som skall redovisas för överlåtelse av nyttjanderätten till en fastighet då överlåtaren har ansökt om att bli skattskyldig, i skatt som skall betalas för försäljning av anläggningstillgångar, i skatt som köpare skall betala eller i skatt som betalas för gemenskapsinternt förvärv.

De skattskyldiga som redovisar sin mervärdesskatt månatligen får lättningen genom en återbäring i efterskott. Den skattskyldige deklarerar och betalar till staten de skatter som skall redovisas kalendermånadsvis i normal ordning under räkenskapsperioden. Efter räkenskapsperiodens utgång betalar skatteverket på ansökan till den skattskyldige ett belopp som motsvarar lättningen.

De primärproducenter och upphovsmän till konstverk som redovisar sin mervärdesskatt enligt årsredovisningsförfarandet anger skattelättnaden i sin skattedeclaration och drar på eget initiativ av lättningen från den skatt som redovisas för skatteperioden.

Den skattelättnad som hänför sig till den nedre gränsen för skattskyldighet började tillämpas först från ingången av 2004 och man har därför inte ännu några erfarenheter av hur den fungerar.

I syfte att främja tillväxtpöjligheterna för småföretag föreslås att den övre gränsen för skattelättnader som hänför sig till den nedre gränsen för skattskyldighet höjs från 20 000 euro till 22 500 euro. Detta innebär att den skatt som småföretag skall redovisa stiger till fullt belopp först med en omsättning på 22 500 euro per räkenskapsperiod.

Avsikten är att detta förslag skall verkställas genom en ändring av den formel för uträkning av skattelättnaden som ingår i 149 a § 1 mom. i mervärdesskattelagen.

2. Propositionens konsekvenser

Det har förmodats att den lättning som hänför sig till den nedre gränsen för skattskyldighet gör det lättare att bli företagare och att anmäla sig som mervärdesskattskyldig. Systemet främjar sysselsättningen och motverkar uppkomsten av grå ekonomi. Avsikten är att lättningen skall rikta sig till företag med en tämligen låg omsättning och som i allmänhet sysselsätter endast en person. Sålunda kom-

mer sysselsättningseffekterna i första hand att visa sig i form av nya företagare på marknaden, inte i avlönanandet av ytterligare arbetskraft.

En höjning av den övre gränsen för lättningen till 22 500 euro skulle lindra mervärdesskattetungan för företag i denna kategori, särskilt arbetsintensiva småföretag, och för sin del bidra till att realisera de effekter som eftersträvas med lättningen.

Höjningen minskar årliga skatteintäkter med ca 5 miljoner euro. Skatteavkastningsverkningsgraderna realiseras i praktiken först år 2006 eftersom skatten för 2005 uppbärs till bruttobelopp och de skattskyldiga får lättningen först efter räkenskapsperiodens utgång.

Det uppskattas att genom höjningen av den övre gränsen för skattelättnaden uppskattningsvis ca 5 500 nya företag kommer att omfattas av lättningen. Av dessa företag beräknas ca 4 500 vara företag inom ramen för månadsredovisningsförfarandet och ca 1 000 företag inom ramen för årsredovisningsförfarandet. Sammanlagt ca 66 000 företag skulle då omfattas av lättningen, varav ca 55 000 inom ramen för månadsredovisningsförfarandet och ca 11 000 inom ramen för årsredovisningsförfarandet.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

4. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2005 och avses bli behandlad i samband med den.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2005.

Avsikten är att höjningen av den övre gränsen för den lättning som hänför sig till den nedre gränsen för skattskyldighet skall tillämpas på räkenskapsperioder som börjar den dag då lagen träder i kraft eller därefter.

Om räkenskapsperioden har börjat före nämnda tidpunkt skall den vid beräkning av lättningen delas in i två perioder. Avsikten är att de tidigare bestämmelserna skall tillämpas på den del som hör till år 2004 och de nya

bestämmelserna på den del som hör till år 2005.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

Lag

om ändring av 149 a § i mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 149 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 1301/2003, som följer:

149 a §

En skattskyldig, för vilken räkenskapsperiodens omsättning (i formeln omsättning) beräknad på det sätt som anges i 3 § utan skattens andel överstiger 8 500 euro, får en lättning i den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden (i formeln skatt) så att lättningens storlek bestäms enligt följande:

$$\text{skatt} - \frac{(\text{omsättning} - 8\,500) \times \text{skatt}}{14\,000}$$

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Lagen tillämpas på räkenskapsperioder som börjar samma dag som denna lag träder i kraft eller därefter eller på en sådan del av en räkenskapsperiod som infaller efter att lagen har trätt i kraft, om räkenskapsperioden har börjat före nämnda tidpunkt. På en sådan del av en räkenskapsperiod som infaller före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Om delen av räkenskapsperioden är kortare eller längre än 12 månader, tillämpas beräkningsregeln i 3 § 3 mom.

Helsingfors den 14 september 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Antti Kalliomäki*

Lag**om ändring av 149 a § i mervärdesskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen av den 30 december 1993 (1501/1993) 149 a § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 1301/2003, som följer:

Gällande lydelse

149 a §

En skattskyldig, för vilken räkenskapsperiodens omsättning (i formeln omsättning) beräknad på det sätt som anges i 3 § utan skattens andel överstiger 8 500 euro, får en lättnad i den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden (i formeln skatt) så att lättnadens storlek bestäms enligt följande:

$$\text{skatt} - \frac{(\text{omsättning} - 8\,500) \times \text{skatt}}{11\,500}$$

Föreslagen lydelse

149 a §

En skattskyldig, för vilken räkenskapsperiodens omsättning (i formeln omsättning) beräknad på det sätt som anges i 3 § utan skattens andel överstiger 8 500 euro, får en lättnad i den skatt som skall redovisas för räkenskapsperioden (i formeln skatt) så att lättnadens storlek bestäms enligt följande:

$$\text{skatt} - \frac{(\text{omsättning} - 8\,500) \times \text{skatt}}{14\,000}$$

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Lagen tillämpas på räkenskapsperioder som börjar samma dag som denna lag träder i kraft eller därefter eller på en sådan del av en räkenskapsperiod som infaller efter att lagen har trätt i kraft, om räkenskapsperioden har börjat före nämnda tidpunkt. På en sådan del av en räkenskapsperiod som infaller före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Om delen av räkenskapsperioden är kortare eller längre än 12 månader, tillämpas beräkningsregeln i 3 § 3 mom.
